

Proves d'accés a la Universitat. Curs 2007-2008

Història

Sèrie 2

Escolliu UNA de les dues opcions (A o B).

OPCIÓ A

Exercici 1

Conflictivitat laboral a Espanya (1915-1930)

<i>Any</i>	<i>Nombre d'obrers en vaga</i>
1915	56.818
1916	129.004
1917	124.222
1918	197.446
1919	396.482
1920	611.710
1921	133.991
1922	135.856
1923	134.368
1924	30.602
1925	66.358
1926	22.557
1927	70.616
1928	70.024
1929	55.576
1930	270.330

FONT: Albert CARRERAS i Xavier TAFUNELL (coord.). *Estadísticas históricas de España: Siglos XIX-XX*. Vol. III. 2a ed. Bilbao: Fundación BBVA, 2005, p. 1242.

Pregunta 1

a) Descriuiu el tipus de font i digueu de què tracta.

[0,5 punts]

b) Digueu quin és el context històric de les dades que proporciona la font.

[0,75 punts]

c) Deduïu de la font els períodes de conflictivitat laboral més alta i més baixa.

[0,75 punts]

Pregunta 2

a) Expliqueu els efectes de la Primera Guerra Mundial sobre l'economia i la societat espanyoles, la crisi del 1917 i l'evolució de la situació social i política fins al 1923.

[1,5 punts]

b) Expliqueu com es va iniciar, què va ser i com va acabar la dictadura del general Miguel Primo de Rivera.

[1,5 punts]

Exercici 2

A nosotros, señores diputados, nos ha tocado vivir y gobernar en una época en que Cataluña no está en silencio, sino descontenta, impaciente y discorde. Es probable que el primer Borbón de España creyese haber resuelto para siempre la divergencia peninsular del lado de allá del Ebro con las medidas políticas que tomó. Sigue un largo silencio político en Cataluña; pero en el siglo XIX vientos universales han depositado sobre el territorio propicio de Cataluña gérmenes que han arraigado y fructificado, y lo que empezó revestido de goticismo y romanticismo no se ha contentado con ser un movimiento literario y erudito, sino que ha impelido, robustecido y justificado un movimiento particularista, nacionalista [...], que es lo que constituye hoy el problema político específico catalán [...]. Cataluña dice, los catalanes dicen: «Queremos vivir de otra manera dentro del Estado español». La pretensión es legítima; es legítima porque la autoriza la ley, nada menos que la ley constitucional. La ley fija los trámites que debe seguir esta pretensión y quién y cómo debe resolver sobre ella. Los catalanes han cumplido los trámites, y ahora nos encontramos ante un problema que se define de esta manera: conjugar la aspiración particularista o el sentimiento o la voluntad autonomista de Cataluña con los intereses o los fines generales y permanentes de España dentro del Estado organizado por la República.

FONT: Discurs del president del Consell de Ministres, Manuel Azaña, en el debat de l'Estatut d'autonomia de Catalunya del 27 de maig del 1932. Reproduït a Manuel AZAÑA. *Sobre la autonomia política de Catalunya*. Selecció de textos i estudi preliminar d'Eduardo García de Enterría. Madrid: Tecnos, 2005, p. 101-102.

Pregunta 1

a) Descriu el tipus de font i digueu de què tracta.

[0,5 punts]

b) Digueu quin és el context històric de les dades que proporciona la font.

[0,75 punts]

c) Expliqueu les idees principals que conté la font.

[0,75 punts]

Pregunta 2

a) Expliqueu les característiques fonamentals de l'Estatut d'autonomia del 1932 i de l'obra de govern de la Generalitat fins al 1936.

[1,5 punts]

b) Expliqueu les causes i el desenvolupament dels Fets d'Octubre del 1934 a Catalunya i les conseqüències que van tenir fins al 1936.

[1,5 punts]

OPCIÓ B

Exercici 1

Bases de Manresa del 1892

Poder central

Base primera

Seran a càrrec del Poder central:

a) Les relacions internacionals.

b) L'Exèrcit de mar i terra. [...]

c) Les relacions econòmiques d'Espanya amb els altres països [...].

e) La resolució de totes les qüestions i tots els conflictes interregionals.

El Poder central s'organitzarà d'acord amb el concepte de separació de les funcions legislativa, executiva i judicial. [...]

Poder regional

Base segona

En la part dogmàtica de la Constitució regional catalana es mantindrà el temperament expansiu de la nostra legislació antiga, i es reformaran, per posar-les d'acord amb les noves necessitats, les sàvies disposicions que conté respecte dels drets i llibertats dels catalans.

Base tercera

La llengua catalana serà l'única que, amb caràcter oficial, podrà usar-se a Catalunya i en les relacions d'aquesta regió amb el Poder central.

[...] Base setena

El Poder legislatiu regional radicarà en les Corts catalanes [...].

Les Corts es formaran per sufragi de tots els caps de casa agrupats en classes fundades en el treball manual, en la capacitat o en les carreres professionals i en la propietat, indústria i comerç [...].

FONT: UNIÓ CATALANISTA. *Bases per a la Constitució regional catalana*. Manresa, 1892.

Pregunta 1

a) Descriuiu el tipus de font i digueu de què tracta.

[0,5 punts]

b) Digueu quin és el context històric de les dades que proporciona la font.

[0,75 punts]

c) Expliqueu l'organització política per a Catalunya que proposa la font.

[0,75 punts]

Pregunta 2

a) Expliqueu els orígens i els diferents corrents ideològics i polítics del catalanisme fins al 1901.

[1,5 punts]

b) Expliqueu els fets principals del catalanisme fins al 1901.

[1,5 punts]

Exercici 2

FONT: Propaganda de les eleccions del 15 de juny del 1977. Reproduïda a Antonio DOMÍNGUEZ ORTIZ (dir.). *Historia de España*. Vol. 12. Barcelona: Planeta, 1991, p. 336.

Pregunta 1

a) Descriu el tipus de font i digueu de què tracta.

[0,5 punts]

b) Digueu quin és el context històric de les dades que proporciona la font.

[0,75 punts]

c) Comenteu els missatges «La vía segura a la democracia», «Unión de Centro Democrático» i «Democracia Cristiana, Liberales, Independientes, Partido Popular, Social-Democracia».

[0,75 punts]

Pregunta 2

a) Expliqueu els trets fonamentals del període que va des de la mort de Franco fins a les primeres eleccions democràtiques.

[1,5 punts]

b) Expliqueu els trets fonamentals del període que va des de les primeres eleccions democràtiques fins a l'intent de cop d'estat del 23 de febrer del 1981.

[1,5 punts]

L'Institut d'Estudis Catalans ha tingut cura de la correcció lingüística i de l'edició d'aquesta prova d'accés

Proves d'accés a la Universitat. Curs 2007-2008

Història

Sèrie 5

Escolliu UNA de les dues opcions (A o B).

OPCIÓ A

Exercici 1

Don Alfonso XII, por la gracia de Dios, Rey constitucional de España; a todos los que las presentes vieren y entendieren, sabed: Que en unión y de acuerdo con las Cortes del Reino actualmente reunidas, hemos venido en decretar y sancionar la siguiente Constitución de la Monarquía Española.

[...] Art. 11. La religión católica, apostólica, romana, es la del Estado. La nación se obliga a mantener el culto y sus ministros. Nadie será molestado en territorio español por sus opiniones religiosas, ni por el ejercicio de su respectivo culto, salvo el respeto debido a la moral cristiana. No se permitirán, sin embargo, otras ceremonias ni manifestaciones públicas que las de la religión del Estado.

[...] Art. 13. Todo español tiene derecho: de expresar libremente sus ideas y sus opiniones por medio de la palabra, de la escritura, por la vía de la imprenta o por cualquier otro procedimiento análogo sin someterse a la censura previa; de reunirse pacíficamente, de asociarse para un fin temporal, de dirigir peticiones individuales o colectivas al Rey, a las Cortes y a las autoridades.

Art. 18. La potestad de hacer las leyes reside en las Cortes con el Rey.

Art. 19. Las Cortes se componen de dos cuerpos colegisladores, iguales en facultades: el Senado y el Congreso de los Diputados.

FONT: Constitució espanyola del 1876

Pregunta 1

a) Descriuiu el tipus de font i digueu de què tracta.

[0,5 punts]

b) Digueu quin és el context històric de les dades que proporciona la font.

[0,75 punts]

c) Analitzeu els articles 11, 13 i 19 i expliqueu a què fan referència.

[0,75 punts]

Pregunta 2

- a)** Expliqueu com va sorgir i com funcionava el sistema canovista, fent referència als dos partits principals, els seus líders, el torn pacífic i les forces de l'oposició.
[1,5 punts]
- b)** Expliqueu el falsejament del sistema electoral i el caciquisme durant la Restauració.
[1,5 punts]

Exercici 2

FONT: Manifestació proamnistia (passeig de Sant Joan, Barcelona, 6 de febrer del 1976). Autor: Manel Armengol.

Pregunta 1

- a)** Descriu el tipus de font i digueu de què tracta.
[0,5 punts]
- b)** Digueu quin és el context històric de les dades que proporciona la font.
[0,75 punts]
- c)** Comenteu breument el contingut de la font.
[0,75 punts]

Pregunta 2

- a)** Expliqueu la transició cap a la democràcia des de la mort de Franco fins a les primeres eleccions democràtiques, el 15 de juny del 1977.
[1,5 punts]
- b)** Expliqueu el procés de recuperació de l'autonomia de Catalunya, fent esment del retorn del president Tarradellas, de la Generalitat provisional i de l'Estatut del 1979.
[1,5 punts]

OPCIÓ B

Exercici 1

En Reus trabajan los niños sesenta y seis horas semanales; entran en las fábricas a los seis años de edad, y desde ésta hasta la de catorce años ganan de seis a dieciséis reales por semana. [...]

En Igualada la situación de los niños es tristísima; trabajan trece horas diarias, y empiezan también a los seis años. [...]

En Mataró y Badalona trabajan doce horas diarias, y ganan muy poco, como en todas partes; buena prueba de ello, las formidables y tenaces huelgas que por esta causa han sostenido sus padres en diferentes ocasiones. [...]

Además de los datos referentes a la edad y jornales de estos infelices, hay que añadir las desgracias que ocurren en el trabajo de los niños, y que, partiendo de las noticias suministradas por *El Obrero*, de Barcelona, y otras publicaciones de trabajadores, únicas interesadas en recoger estos datos, puede asegurarse que no bajarán de ciento cincuenta accidentes desgraciados al año en todas las fábricas de España [...].

Las infelices criaturas de seis años, que para llegar al trabajo necesitan recorrer largas distancias, se duermen a cada momento en las fábricas de la alta montaña de Cataluña, instaladas a orillas de los ríos, y en las cuales se trabaja de día y de noche, alternando por grupos. Excusado es advertir que no faltan en estos ingenios de esclavos blancos mayordomos de fábrica que les hacen despertarse con una dulzura relativa.

FONT: MINISTERIO DE FOMENTO. COMISIÓN DE REFORMAS SOCIALES. *Información escrita practicada en virtud de la Real Orden de 5 de diciembre de 1883*. Madrid, 1890, p. 174-176.

Pregunta 1

a) Descriuiu el tipus de font i digueu de què tracta.

[0,5 punts]

b) Digueu quin és el context històric de les dades que proporciona la font.

[0,75 punts]

c) Deduïu de la font les condicions del treball infantil en la indústria tèxtil catalana.

[0,75 punts]

Pregunta 2

a) Expliqueu el desenvolupament de la indústria tèxtil i les característiques dels diferents establiments fabrils a Catalunya durant el segle XIX.

[1,5 punts]

b) Expliqueu les característiques fonamentals del moviment obrer durant la Restauració fins a la fi del segle XIX, fent esment del socialisme i de la divisió de l'anarquisme en dos corrents.

[1,5 punts]

Exercici 2

Exèrcit espanyol: nombre de generals, caps i oficials

	1931	1932
Generals	148	58
Coronels	345	128
Tinents coronels	1.002	352
Comandants	2.972	1.261
Capitans	4.629	2.665
Tinents	5.023	3.238
Alferes	858	130

FONT: Michael ALPERT. *La reforma militar de Azaña: 1931-1933*. Madrid: Siglo XXI, 1982, p. 171.

Pregunta 1

a) Descriuiu el tipus de font i digueu de què tracta.

[0,5 punts]

b) Digueu quin és el context històric de les dades que proporciona la font.

[0,75 punts]

c) Deduiu de la font l'abast del canvi d'efectius militars.

[0,75 punts]

Pregunta 2

a) Expliqueu dues de les reformes del primer bienni de la Segona República Espanyola.

[1,5 punts]

b) Expliqueu el denominat *Bienni Negre*, els esdeveniments més destacats que s'hi donaren i les conseqüències que van tenir.

[1,5 punts]

L'Institut d'Estudis Catalans ha tingut cura de la correcció lingüística i de l'edició d'aquesta prova d'accés